

ZELFMOORDENAARS

De laatste jaren zijn steeds meer mensen gaan geloven dat de dood niet het einde is, maar dat men zich ontdoet van zijn stoffelijk lichaam voordat men een nieuw soort van bestaan binnengaat. Velen zijn al zo ver gegaan als de poorten van de hemel, bij wijze van spreken, en zijn teruggekeerd naar hun stoffelijk lichaam, geïnspireerd en verlicht door die belevenis. Ze ervaren de vreugde en schoonheid van die andere dimensie van het leven. Ze zien een glorieuze, lichtende gestalte en realiseren zich dat het een gebeurtenis is die zij met blijdschap zullen begroeten, wanneer hun tijd komt voor het definitieve afscheid. Niemand zou echter in de verleiding moeten komen om een voortijdig einde aan het leven te maken om die vreugde te beleven, of zich opzettelijk proberen te verlossen van een ongewenst, ongelukkig leven om bevrijd te zijn van de last. Moedwillig vernietigen van het fysieke leven vanuit het kinderlijke idee dat of vreugde, of vergetelheid de beloning zal zijn, betekent het misverstaan van de hele bedoeling van geboorte, leven en dood.

Het leven is een door God geschonken kans om problemen op te lossen, niet om ze te ontlopen! En ondanks al het lijden en de strijd blijft het leven toch de geweldige gelegenheid, de opperste uitdaging. Als we ten onrechte geloven dat we door een moord (want dat is zelfmoord in feite), een gemakkelijke toegang krijgen tot het beloofde land van vreugde en schoonheid, is dat een volkomen misvatting van de wet van het universum. We zijn hier om te leren, te groeien, een goddelijker mens te worden. Alleen wanneer we onze opleiding helemaal voltooid hebben, worden we bevorderd naar de volgende graad, waar we onze beloning zullen ontvangen. Als we onze levensreis in de stoffelijke wereld bekorten ten einde de moeilijkheden, de pijn en de verantwoordelijkheden te ontlopen, blijft niet alleen het doel waarvoor we werden geboren onvervuld, maar het vertraagt ook onze geweldige gelegenheid in die stralende wereld na de dood.

Het draaiboek van het leven, dat aan ieder van ons bij de geboorte gegeven wordt, is een bijzonder en heilig document, onze erfenis voor goede en voor slechte tijden. Wat er ook in dat draaiboek staat, het is ons gegeven met een bepaald doel; voor onze groei en ons verstand. Het maakt weinig uit wat de graad in deze levensschool is, maar het maakt heel wat uit hoeveel moeite we eraan besteden. De fouten zijn niet belangrijk, want het is menselijk om je te vergissen. Wat telt is de les die we geleerd hebben. Als we in een moment van moedeloosheid het draaiboek van het leven verscheuren, wordt het programma alleen maar vertraagd en dat veroorzaakt een veel grotere ellende dan de kortstondige pijn die de aanzet was tot de daad.

Om welke reden dan ook, een opzettelijke of met voorbedachten rade uitgevoerde zelfmoord moet gemeden worden als de slechtst mogelijk manier om te ontsnappen. Een van de meest hartverscheurende schouwspelen is de toestand van de zelfmoordenaar. Op een dag kwam ik er, tamelijk onverwacht, mee in aanraking terwijl ik mij middenin een sessie van mentale beeldvorming bevond. Het was een tafereel dat ik nooit, maar dan ook nooit, zal vergeten.

Ik voelde dat ik omlaag ging, steeds verder omlaag, totdat ik bij een ondiepe, smalle rivier terecht kwam. Hij blokkeerde mijn doorgang en ik kon niet verder. Ik hield stil en dacht erover na, toen het bekende, innerlijke gevoel van een rustige losmaking en een verhoogd bewustzijn aankondigde dat er een nieuwe en belangrijke les zou worden aangeboden. Ik wist al dat er nog een les geleerd moest worden en ik was blij dat er een vriend was om me steun te geven en aantekeningen te maken.

Volledig bewust, maar diep ondergedompeld in het tafereel dat daar werd voorgesteld, voelde ik me omgeven door een somber, zwaar voorgevoel. Alles rondom de plek waar ik mij bevond, kwam me vreemd en eigenaardig voor, en ik begon zo goed als ik kon het onbeschrijflijke met woorden te beschrijven. De lucht was stil; er stond geen zuchtje wind. Op de tegenovergelegen oever staken een paar knoestige bomen uit de modderige aarde omhoog. De rivier stroomde kalm en traag voort, alsof hij gehypnotiseerd was om zijn natuurlijke wijze van uitdrukken te ontkennen.

Toen ik over het water keek, werd ik mij ervan bewust dat er iets raars aan de hand was met de eindeloze reeks heuveltjes, die zich tegen de oever aan de overkant van de rivier aandrukten. Terwijl ik wat nauwkeuriger keek in dat schemerige licht, realiseerde ik mij dat het geen heuvels van aarde waren die ik was tegengekomen, maar menselijke vormen, die zo geheel en al door hun donkere sluiers bedekt waren, zo helemaal voorovergebogen met hun hoofden begraven in de modder, dat ze onherkenbaar waren geworden, één met de grond.

Zoals ze daar lagen, rustig en geheimzinnig stil, vertoonden ze een vreemd, onnatuurlijk tafereel. Ik vroeg me af wat ze hadden gedaan om in een dergelijke lage, ellendige toestand terecht te komen. Wat voor misdaden ze ook gepleegd hadden, de prijs was verschrikkelijk hoog. Een geweldige golf van medelijden overweldigde mij, terwijl ik hun volslagen ellende en hopeloosheid voelde. Ik stond hulpeloos aan mijn kant van de rivier en ik realiseerde me dat ik op geen enkele manier met deze gesluerde wezens kon communiceren, zozeer waren ze ondergedompeld in hun eigen grauwe wereld van ondergang en wanhoop. Vastzittend in de modder, bij wijze van spreken, waren ze zich niet bewust van iets anders dan hun eigen ellende. Ze waren volkomen afgesloten!

Plotseling kwam, vanaf een verafgelegen heuveltop, zich aftekenend tegen de lucht, de eenzame gestalte van een man te voorschijn. Het was het enige dat bewoog in deze stille en sombere streek. Ik stond toe te kijken, terwijl hij zwierig aan zijn afdaling begon. Hij leek wel op de loop te zijn, bijna verlangend en verwachtend. Maar naarmate hij dichterbij kwam, vertraagde hij zijn pas en zijn lichaam kromp ineen. Hij keek achterom en probeerde op zijn schreden terug te keren, maar hij had geen kracht om terug te gaan. Ik keek toe terwijl hij vocht tegen de kracht die hem omlaag trok. Hij worstelde als een man die tegen een orkaan strijdt, hulpeloos tegen de grillen van de natuur. Hij werd gedwongen de ongewilde afdaling te volbrengen!

Hoe meer hij naderde, hoe bekender hij me voorkwam, en ondanks de afschuw en de angst die zijn gelaatstreken misvormden, herkende ik hem. Het was Fred, een man die kort geleden zelfmoord had gepleegd! Op dat moment wist ik voor de eerste keer waar ik mij bevond en wat ik gadesloeg. Dit was het Land van de Wanhoop, het land van de zelfmoordenaars. Ik verkeerde niet langer in onzekerheid. Arme Fred, de nieuwkomer, hij had het voor me opgehelderd.

Ik verlangde er vurig naar om die doodsbanige man te troosten. Hij had zo'n onbezorgd leven geleid. Hij was een groot liefhebber van de sport. Zijn hobby's bestonden uit golfen en skiën en dat nam veel van zijn tijd in beslag. Hij vatte zijn verantwoordelijkheden heel luchtig op, een volkomen argeloze, gezellige en verrukkelijke persoon die bij iedereen geliefd was. Maar toen het moeilijk begon te worden en zijn verwaarloosde bedrijf failliet ging, zwaar in de schulden, en hij niet langer in staat was zich uit te leven in de sport waar hij zo van hield, had hij klaarblijkelijk besloten dat het voor hem en zijn gezin makkelijker zou zijn als hij er gewoonweg een eind aan zou maken. Hij pleegde zelfmoord.

Ik weet niet of hij over de dood had nagedacht, als hij er al over nadacht, maar ik weet zeker dat hij op dit moment van besef met zijn problemen zou hebben geworsteld, moeilijk als het was, liever dan naar deze onherbergzame, verlaten plaats te komen. Waar hij ook voor op de loop was gegaan, was niets vergeleken met waar hij nu terechtgekomen was. De gemoedsrust, de verlossing van de problemen waarvoor hij zichzelf had vernietigd, was een valse hoop. De gemakkelijke uitweg strookte niet met zijn beloften. Door zijn eigen onherroepelijke daad had hij, zonder het te beseffen, de verkeerde weg gekozen.

Ik riep naar Fred. Hij hoorde me, op die eigenaardige manier van diegenen welke in die dimensie van het leven bestaan die men de dood noemt. Een uitdrukking van ongeloof en opluchting breidde zich uit over zijn gezicht toen hij me herkende aan de overkant. Een manier om te ontsnappen misschien wel? Hij spoedde zich verlangend naar de rand van de rivier en trachtte wanhopig het water in te stappen dat ons van elkaar scheidde, maar nu scheen de trage, stilstaande rivier een woest razende bergstroom te worden. Iedere keer als hij probeerde erin te stappen, scheen hij door een verschrikkelijke watervloed te worden teruggedrongen. Ik keek hulpeloos toe, terwijl hij probeerde de onbegaanbare barrière die ons scheidde over te steken. Hij vocht heldhaftig voor wat een heel lange tijd scheen te zijn, totdat hij het, uitgeput en krachteloos, ten slotte opgaf. Neerslachtig ging hij zitten met het hoofd in de handen, de tranen stroomden overvloedig en onbeheersbaar en vermengden zich met het water van de rivier. Het had geen zin. De kansen waren tegen hem. Hij keek rond in zijn nieuwe thuis, het dorre land, zijn walgelijke metgezellen, en hij huiverde. Hij zat in de val! Er was geen ontkomen aan!

Nogmaals riep ik naar Fred. Hij was zo bezig geweest met zijn wanhopige gevecht om de rivier over te steken, dat hij mij vergeten was. Hij keek op, verrast dat ik er nog steeds was. De troostende 'woorden' en aanwijzingen die uit mij voortvloeden, kwamen van die bron die zich ver buiten mijn eigen nietige zelf bevond. Een ogenblik tevoren vroeg ik nog waarom mij zo'n schijnbaar hopeloze toestand werd getoond en wat er van mij werd verondersteld dat ik eraan zou doen. Ik was beslist in deze situatie beland om een belangrijkere reden dan alleen maar een niet uitgelokt bekijken van bezienswaardigheden! Tot nu toe had de innerlijke belevenis altijd een bepaald doel gediend. Zoals Fred eruitzag, werd voor mij het verwarrende beeld opgehelderd. Ik stond niet langer voor een raadsel. Van zijn ongelukkige verschijning leerde ik de les voor alle zelfmoordenaars, de jammerlijke gevolgen van een zelfmoordhandeling. Het was een onvergetelijke les voor me. Maar hoe stond het met Fred? Onze ontmoeting op deze hoogst onwaarschijnlijke plaats kon geen grillige daad van de goden zijn. Iedere confrontatie in het leven heeft een bepaalde betekenis, en ik voelde dat deze speciale ontmoeting zowel voor Fred als voor mij een diepe betekenis inhield.

Ik stelde een vraag, en de antwoorden kwamen razendsnel vanuit het innerlijk zelf. Allereerst werd Fred gezegd dat hij onder geen beding ooit zichzelf mocht overgeven aan de hopeloze toestand van de wezens in dit gebied. Nooit ofte nimmer mocht hij een gemakkelijke uitweg zoeken of opgeven, niet hier en nergens anders. Dit was zijn persoonlijke boodschap.

Hij vernam dat hij niet kon ontsnappen en dat niemand kan weglopen voor de gevolgen van zijn eigen, vooraf beraamde handelingen. Geweld wordt terugbetaald door geweld, wanhoop door wanhoop. Het is de Wet, onschendbaar, maar niet onbarmhartig.

Fred werd echter een geweldige kans geboden om deze verloren en schijnbaar verlaten wezens te helpen. Het zou werken worden, heel hard werken. Maar hij was voor deze taak gekozen omdat hij de kwaliteiten bezat die nuttig konden zijn in deze situatie. Ik wist wat er

werd bedoeld. Freds onbezorgde aard, zijn populariteit en zijn gemakkelijke omgang met mensen maakte hem tot de ideale boodschapper om hoop te brengen bij de hopelozen. Hij moest contact leggen met ieder van deze verlaten wezens en ze uit hun lethargische toestand halen. Sommigen zouden reageren, werd hem verteld, want zij hadden lang genoeg berouw gehad. Anderen zouden weigeren om te luisteren, hun behoefte aan zelfkwellend overheersende nog steeds.

“Verspil je moeite niet aan degenen die koppig zijn”, werd Fred verteld, “Ze zijn er nog niet klaar voor en in zekere zin genieten ze van hun zelfkwellend. Sommigen zitten nog in het proces van hun tijd te voldoen en te wachten op de reinigende vuren die alle destructieve gedachten en gevoelens zullen verteren. Ook zij zijn nog niet helemaal klaar voor je hulp. Maar er zijn veel anderen die hun tijd hebben uitgediend; zij kunnen en zullen reageren, verlangend en gereed om zich te verheffen en aan de omkeer naar verlossing te beginnen. Zij die pas zijn aangekomen, moeten een andere les leren”, gingen de instructies verder. “Hen moet over de wet van oorzaak en gevolg worden verteld, en die werkt in zowel de stoffelijke als de geestelijke werelden”.

Niemand kan een breekbaar stuk China porselein tegen een betonnen muur gooien zonder het te verbrijzelen. Niemand kan zich een kogel door zijn hart of zijn hoofd schieten zonder zijn leven te vernietigen. Er bestaat geen straf voor deze daden, alleen maar een vastzitten aan deze onverbreekelijke wet. Sommige van degenen die pas zijn aangekomen, zullen misschien ontvankelijk zijn voor Freds uiteenzettingen, dus moet hij zijn pogingen concentreren op degenen die bereid zijn om te leren. Er zijn er genoeg om hem gedurende lange tijd bezig te houden. Degenen die niet bereidwillig zijn, zullen het op een moeilijkere manier moeten leren.

“Nooit dwingen”, kreeg Fred als instructie. “Nooit je wil aan een van hen opleggen. Bemoei je nooit met het recht van iedere ziel om door zijn eigen fouten te leren, zijn eigen, door God gegeven vrije wil uit te oefenen. Niemand weet wat juist is voor dat andere zelf. Oordeel niet! Kom niet tussenbeide! Ga niet op zoek naar resultaten!”

Voordat ik wegging, wees ik Fred op een dun streepje licht, dat vanaf de verre heuveltoppen scheen. Vaag als het was, was het helder genoeg om de weg te wijzen naar het Beloofde land. Het Licht van de Hoop in dit land van wanhoop!

Het tafereel begon te vervagen. Het laatste wat ik zag van Fred, was dat hij druk bezig was zijn taak te vervullen, hij raakte de ineengedoken figuren aan toen sommigen zich begonnen te bewegen. Ik was blij voor hem. Het beeld vervaagde geleidelijk. Mijn dienst werd niet langer vereist. Zijn dienst was nog maar net begonnen.

Ik mocht deze les niet vergeten, en dat wilde ik ook niet. Ik ben me altijd blijven verwonderen over de synchroniciteit van zulke belevenissen. Iedere keer dat er een vreemde, nieuwe les werd aangeboden, hoefde ik nooit erg lang te wachten voordat ik werd uitgedaagd om de kort geleden verkregen kennis toe te passen op een bepaalde situatie in het leven. De innerlijke ervaring, mystiek en vreemd voor mijn praktische aard, werd voortdurend nuttig gemaakt door het onmiddellijk toepassen ervan op een dringend probleem. Het was griezelig, een manier om mijn natuurlijke neiging tot twijfelen te verdrijven en de daarmee gepaard gaande vertraging om de nieuwe kennis te accepteren.

Een paar dagen na de ontmoeting met Fred, kwam een vrouw, die al vaak haar problemen met mij besproken had, mij opzoeken, meer ontmoedigd dan ooit. Zonder inleiding kondigde ze strijdlustig aan: “Ik kan de bedoeling er niet van inzien om met dit ellendige bestaan dat ik heb door te gaan. Ik ben er doodmoe en ziek van. Het leven heeft niets anders voor me in petto dan pijn, de strijd om het bestaan en de eenzaamheid. Ik ben van plan er een eind aan te maken”. Ik huiverde, mijn visioen van kort geleden, van de zelfmoordenaars, achtervolgde me nog steeds.

“Nee”, protesteerde ik, “alsjeblieft niet, alles is beter dan dat. Zelfmoord is moedwillige moord!”

“Maar ik heb altijd gedacht dat we vrije, zelfstandige personen zijn die hun eigen beslissingen kunnen nemen”, hield ze vol, “en dat de vrije keuze een gave van God is aan ieder van ons”.

“Ja, dat is juist”, antwoordde ik.

“Als ik er dus voor kies mijn leven te vernietigen”, drong ze aan, “wat is daar dan verkeerd aan? Het is mijn leven en ik moet ermee kunnen doen wat ik wil, zonder als een moordenaar te worden beschouwd. Ik noem het geen moord als ik besluit dat ik gelukkiger zal zijn wanneer ik dood ben”.

Ze daagde me uit en ik wist dat ze heel serieus was en hulp nodig had. Ik dacht aan haar moeilijke leven, haar onoverkomelijke problemen. Haar man had haar vele jaren geleden in de steek gelaten en haar laten zitten met twee kleine kinderen en een moeder die ze moest onderhouden. Ze had hard gewerkt en geknokt om een beetje zin aan hun leven te geven. Tegen een zware overmacht was ze geslaagd, maar de vruchten van haar werk waren bitter. Haar moeder, egoïstisch en veeleisend, gaf haar geen troost. Integendeel, naarmate de jaren voorbij gingen was ze nog meer klagerig en moeilijk geworden. De beide jongens, die het gezwoeg van hun moeder nooit helemaal waardeerden, schenen haar de schuld te geven voor het verlies van hun waardeloze vader. Ze schonken haar geen aandacht, geen liefde, alleen maar wrevel en onverschilligheid. De jongens, die nu volwassen waren, hadden haar verlaten en de moeder was haar enige, vermoeiende metgezel. Ze kwam tot de slotsom dat de verantwoordelijkheid om haar kinderen groot te brengen, voorbij was en dat de sociale dienst wel voor haar moeder kon zorgen. Het heden en de toekomst zagen er somber uit voor haar. Een uitweg wenkte haar: zelfmoord.

Zonder te aarzelen lanceerde ik een beschrijving van het Land van de Zelfmoordenaars. Toen ik klaar was, zei ik tegen haar: “Nu ben je vrij om te kiezen. Je hebt een verkeerd idee over de andere kant van het leven gehad. Je dacht, zoals zo velen, dat als je jezelf zou doden, je van je lijden verlost zou zijn en dat je de sleutels tot de hemelse vrede en het geluk zou krijgen, of de kans om in een toestand van vergetelheid te kunnen glijden. Geen van beiden is waar, maar het staat je vrij om me te geloven of niet. Ik kan je niet meer helpen dan met jou een van de meest diepgaande en ontroerende belevenissen uit mijn leven te delen”.

Toen deed ik iets dat in zelden of nooit zou doen. Ik ging letterlijk op mijn knieën, sloeg mijn armen om haar heen en smeekte haar om bedachtzaam de mogelijkheid te overwegen of dat wat ik haar verteld had, waar zou kunnen zijn. Ze kwam erop terug en het laatste wat ik van haar hoorde, was dat ze nog altijd worstelde om met de verantwoordelijkheden in haar leven om te kunnen gaan. Terwijl ik poog om dit verhaal van Fred en de zelfmoordenaars op te

schrijven, blijf ik er bij dat ik moet vermelden wat ik heb gezien en meegemaakt. Enig bewijs? Wetenschappelijk bestaat het niet.

Wat we ook doen, we moeten er getuigenis van afleggen.
We moeten communiceren.

Elie Wiesel

vert. Rein K.Hougee